

Blinde jaren

Blinde jaren

盲年 mang nian

In China trouwt men tegenwoordig op latere leeftijd (volgens de actuele statistieken: mannen rond hun 31^e jaar en vrouwen rond hun 28^e jaar). Voor alle festiviteiten - vóór, tijdens en na het huwelijk - worden kosten noch moeite gespaard. Met name in de Volksrepubliek China kunnen de ouders van de bruid de hoogste en onzinnigste eisen stellen, omdat er een schreeuwend tekort aan meisjes is. Alles moet dan ook zo perfect mogelijk geregeld zijn en van oudsher wordt natuurlijk de kalender geraadpleegd om een gunstige datum uit te zoeken.

Een bijzonder aspect daarbij is het fenomeen 'blinde jaren'. Alvorens we ingaan op de inhoudelijke kant daarvan, eerst wat technische aspecten.

In China zijn maar liefst drie soorten kalenders in gebruik:

- De westerse of gregoriaanse kalender die aan het begin van de twintigste eeuw in China ingevoerd werd. Deze is bekend als 'standaard kalender' 公曆 [公历 gong li], 'zonnekalender' 陽曆 [阳历 yang li], 'gregoriaanse kalender' 格里曆 [格里历 Geli li], 'westerse kalender' 西曆 [西历 xi li] of 'nieuwe kalender' 新曆 [新历 xin li]. Vooral de laatste benaming (xin li) kan bij ons tot verwarring leiden, omdat er aan het begin van onze jaartelling ook een Xin-dynastie heeft bestaan; men zou kunnen denken dat deze kalender in die periode is ontstaan.
- De maankalender die wij kennen van de Chinese sterrenbeelden (Rat, Os, Tijger, Konijn, Draak, Slang, Paard, Geit, Aap, Haan, Hond en Zwijn). Deze wordt bij ons meestal de 'klassieke Chinese kalender' genoemd. In China heet hij de 'zon-maan-kalender' 陰陽曆 [阴阳历 yin yang li], 'boerenkalender' 農曆 [农历 nong li], 'maankalender' 陰曆 [阴历 yin li], 'oude kalender' 舊曆 [旧历 jiu li] of 'Xia- kalender' 夏曆 [夏历 Xia li]. Xia betekent 'zomer' maar verwijst feitelijk naar de Xia-dynastie, een naam die we gebruiken voor de periode van 2000 tot 1600 voor Christus, en deze kalender zou ook in die tijd zijn ontstaan. Of hij echt zo oud is weten we niet, maar het is wel zeker dat de Xia li voor een groot deel van China, vanaf keizer Wu van de Handynastie (156 - 87 voor onze jaartelling), de enige 'echte' kalender is geweest. In dit systeem worden grote maanmaanden van 30 dagen afgewisseld met kleine maanmaanden van 29 dagen en omdat we daarbij in het gunstigste geval op een jaar van 360 dagen komen (12 maal een grote maand van 30 dagen) is het nodig om af en toe te corrigeren met schrikkelmaanden. Feitelijk gaat het hier om een zogenaamde lunisolairekalender 陰陽合曆 [阴阳合历 yinyang he li], een combinatie van de maan- en zonnekalender, waarbij er elke drie jaar een schrikkelmaan ingelast wordt om de kalender min of meer gelijke tred te laten houden met de seizoenen. Dit gaat volgens de '19 jaar, zeven schrikkel-regel' 十九年七閏法 [十九年七闰法], waarbij bepaald is dat er in 19 zonnejaren zeven schrikkelmaanden ingevoerd

moeten worden. Zo'n schrikkelmaan heet een 閏月 [闰月 run yue] en een schrikkeljaar heet 閏年 [闰年 run nian]. Door dit systeem valt Chinees Nieuwjaar telkens op een andere datum in de westerse kalender - echter nooit vóór 20 januari en nooit ná 20 februari.

- Een kalender die eigenlijk de boerenkalender zou moeten heten, maar die meestal 'de vierentwintig energieknopen' 二十四節氣 [二十四节气 ershisi jieqi] genoemd wordt. Slechts één keer hebben wij het als 'boerenkalendersysteem' 農事曆法 [农事历法 nongshi lifa] benoemd gezien. Dit systeem deelt het jaar op in 24 'dubbele weken' en is feitelijk veel nauwkeuriger dan de eerste twee, omdat het jaar hierbij in 24 eclipticale segmenten van 15 booggraden wordt opgesplitst (eenvoudiger gezegd: de jaarlijkse baan van de zon wordt in 24 gelijke mootjes gehakt).

Behalve voor het iken van het begin van de vier seizoenen (lente, zomer, herfst en winter), worden aan deze kalender een drietal grote feestdagen gekoppeld:

- Qingmingfeest 清明節 [清明节 Qingmingjie], ook bekend als 'voorouderdag', 'gravenpoetsdag' of het 'betreden van het groen' [踏青 taqing]. Deze dag gebruikt men om de graven van de voorouders te verzorgen of om te picknicken in de eerste warme dagen van de lente. Deze dag is de eerste dag van de 5^e dubbele week en valt 104 dagen na midwinter, circa 15 dagen na de lente-equinox, en meestal op 4 of 5 april van onze kalender (astrologisch gezegd: als de zon op 15 graden Ram staat).
- Dongzhi [冬至], ook bekend als 'midwinter', is de eerste dag van de 22^e dubbele week 冬節 [冬节 dongjie], als de zon een lengte heeft bereikt van 270 graden (oftewel: nul graden Steenbok) en valt op 21 of 22 december van onze kalender. Op deze dag komen er zoveel mogelijk leden van de familie bij elkaar en worden er speciale maaltijden gemaakt, spelletjes gedaan en verhalen verteld.

En tot slot het belangrijkste feest in de context van dit artikel:

- Lichun [立春], ook bekend als 始春 [shichun]. Het is het begin van de lente en valt op het moment dat de zon 15 graden in het sterrenbeeld Waterman staat, oftewel het moment waarop de zon een eclipticale lengte bereikt van 315°. In de 20^e en 21^e eeuw valt Lichun op 3,4 of 5 februari van onze kalender. Omdat dit de eerste dag van de eerste dubbele week is, begint hiermee feitelijk het agrarische jaar en is dus eigenlijk ook een (zij het agrarische) nieuwjaarsdag.

De maankalender en de kalender van de vierentwintig energieknopen conflicteren regelmatig omdat in de lunisolaire kalender nieuwjaarsdag (altijd tussen 20 januari en 20 februari) zowel vóór, op of ná Lichun kan vallen. Een jaar zonder Lichun heet 盲年 mang nian (blind jaar), 無春年 [无春年] wu chun nian (geen lente jaar) of 寡婦年 [寡妇年] guafu nian (weduwenjaar). De laatste benaming wordt vooral in Noord-China gebruikt, de term 'blind jaar' is vooral gebruikelijk in het zuiden van China.

Zulke 'blinde jaren' worden geacht ongunstige jaren te zijn om te trouwen; ook geboren worden in zo'n jaar zou betekenen dat je meer moeite moet doen dan anderen om iets te bereiken en veel meer tegenslagen in het leven zou hebben te overwinnen.

In dit soort jaren worden er dan ook significant minder kinderen geboren en in de huwelijksbranche lopen de zaken 12% tot 17% minder goed dan in andere jaren.

Volgens sommige bronnen zou dit 'bijgeloof' uit Japan komen, maar al weer eeuwen geleden vaste voet op Chinese bodem hebben gekregen.

Het ongerief spitst zich toe op vrouwen: zij zouden meer kans lopen om weduwe te worden, veel

zorgen het hoofd moeten bieden en problemen krijgen met de gezondheid van hun kinderen. Ook hun partner zou op meerdere fronten tegenvallen (je was immers 'blind' bij je huwelijk - alsof je niet zag aan wie je het jawoord gaf). Soms wordt er later - in een gunstiger jaar - nog eens opnieuw getrouwd om de zaak in balans te brengen.

Een jaar zonder Lichun noemt men ook wel een 孤鸞年 [孤鸾年] 'gu luan nian' (vrij vertaald: het jaar van de eenzame feniks). Met 'gu luan' worden zowel weduwen als weduwnaars aangeduid, maar de luan 鸞 [鸾] is eigenlijk een feniksachtige en wordt vaak afgebeeld als het rijdier van vrouwelijke godinnen.

Soms zien we de luan samen met een feniks afgebeeld en dan zijn ze nauwelijks van elkaar te onderscheiden. Het verschil komt wel duidelijk terug in de uitdrukking 'luan en feniks' 鸞鳳 [鸾凤 luanfeng] en dat betekent 'vrouw en man' of 'echtgenote en echtgenoot', waarbij de feniks voor het mannelijke staat en de luan voor het vrouwelijke.

De nadruk op het vrouwelijke aspect vinden we ook nog terug in termen als: 倒鳳顛鸞 [倒凤颠鸾 daofengdianluan] of 顛鸞倒鳳 [颠鸾倒凤 dianluandaofeng] voor 'geslachtsgemeenschap' en 鸞交鳳友 [鸾交凤友 luanjiaofengyou] voor een hevig verliefd stel.

鸞鳳雙飛 [鸾凤双飞 luanfeng shuangfei] - man en vrouw vliegen als paar, is een uitdrukking die wordt gebruikt om de harmonie binnen een huwelijksrelatie te omschrijven.

Daarom wordt trouwen in zo'n jaar van de eenzame feniks ook als slecht voor je seksuele leven gezien - temeer omdat 'lente' [春 chun] ook een metafoor is voor liefde, romantiek en seksualiteit. Ook dit aspect vinden we ook terug in een aantal idiomatische uitdrukkingen:

春風一度 [春风一度 chunfengyidu]

betekent geslachtsgemeenschap;

春宮畫 [春宮畫 chungonghua], 春話 [春話 chunhua] of 春宮圖 [春宮圖 chungongtu]

zijn pornografische plaatjes;

春宵 chunxiao is een nachtelijk rendez-vous of huwelijksnacht;

青春腺 qingchunxian zijn de geslachtsorganen;

撩動春情 [撩動春情 liaodong chunqing] is het ontwaken (opwekken) van liefde of seksuele gevoelens;

思春期 [sichunqi] is 'sweet seventeen' - de leeftijd waarop meisjes over jongens gaan fantaseren en 懷春 [懷春 huaichun] is verliefd worden of seksueel ontwaken (speciaal voor meisjes).

Daarnaast is er nog een interessant taalkundig aspect: de uitspraak van 春 chun in een aantal zuidelijke dialecten (alsmede het dialect wat op Taiwan gesproken wordt) zit erg dicht bij de uitspraak van 剩 sheng (extra / surplus / bonus), soms geschreven als 剩餘 [剩餘 shengyu] of 餘剩 [余剩 yusheng], en in een jaar waarin al doorklinkt dat er geen extra's zijn te verwachten wil je natuurlijk ook niet trouwen.

Als er jaren zijn zonder Lichun dan zouden er ook jaren moeten zijn met meerdere Lichuns en dat klopt inderdaad. Immers, als het jaar altijd tussen 20 januari en 20 februari begint dan zou er één Lichun aan het begin kunnen vallen en één aan het eind.

Deze jaren worden over het algemeen gezien als bijzonder gunstig om te trouwen, maar sommigen - met name jongeren in Boeddhistische kringen - geloven weer dat zo'n jaar helemaal niet gunstig is. Misschien omdat het jaar een lente 'gestolen' heeft van een ander jaar en dat ooit zal moeten bezuren; een andere optie is dat deze aversie simpelweg gebaseerd is op het idee dat overdaad schaadt.

Hoewel de Chinese almanak zich over het algemeen beperkt tot drie waarden (吉 ji = gunstig, 中 zhong = gemiddeld en 凶 xiong = ongunstig), zien we hier nog een extra verdeling. De jaren die Lichun aan het begin (頭 [头 tou] op kop) hebben worden geacht net weer even beter te zijn dan de jaren die Lichun aan het eind van het jaar (尾 [wei] in de staart) hebben.

Op zich is dat niet zo wonderlijk, omdat de jaren met een Lichun aan het begin het zeldzaamst zijn. Over 150 jaar gemeten (zie tabel II op pagina 5 en 6) blijkt namelijk zo'n 36% van de jaren een dubbele Lichun te hebben en exact evenveel jaren blijken 'blind'; daarnaast heeft 16% van alle jaren de Lichun in de 'staart' en slechts 11% heeft de Lichun op 'kop'.

Vanuit de Chinese gedachte 'hoe zeldzamer, hoe beter', is het dus niet wonderlijk dat kop-Lichun-jaren zeer begerenswaardig zijn om in te trouwen.

Het jaar 2004 was een heel bijzonder jaar - het kende niet alleen tweemaal een Lichun, maar was ook nog eens een voorspoedig Apenjaar. Nadat in september van dat jaar in een aantal Chinese kranten gewag werd gemaakt van het feit dat 2005 een 'blind jaar' zou worden, nam het aantal huwelijken 'op de valreep' maar liefst met ruim 30% toe.

Het jaar 2005 is vervolgens dramatisch geweest voor de huwelijksbranche, het jaar 2006 was weer buitengewoon goed (temeer omdat het jaar daarop - het jaar van het Zwijn - geacht wordt een gunstig jaar te zijn voor het krijgen van een succesvol kind).

Ook over 2009 (twee Lichuns) zal men niet te klagen hebben en... dankzij de kalender weet iedereen wat de volgende jaren zijn waarin het weer druk wordt.

Het aantal huwelijken wordt echter ook nog door een ander kalendertechnisch aspect bepaald - hiervoor moeten we eerst de maankalender (lunisolairekalender) nader bestuderen:

In deze kalender worden de twaalf dieren van de Chinese dierenriem verbonden met de vijf Elementen en zo ontstaat een 'cirkel' van zestig combinaties die gebruikt worden voor het benoemen van de jaren (zie voor nadere details [Inleiding tot de Chinese kalender](#)).

Op de volgende pagina ziet u een vereenvoudigde tabel (I) voor deze cyclus:

Tabel I

	Hout		Vuur		Aarde		Metaal		Water	
Rat	1		13		25		37		49	
Os		2		14		26		38		50
Tijger	51		3		15		27		39	
Konijn		52		4		16		28		40
Draak	41		53		5		17		29	
Slang		42		54		6		18		30
Paard	31		43		55		7		19	
Geit		32		44		56		8		20
Aap	21		33		45		57		9	
Haan		22		34		46		58		10
Hond	11		23		35		47		59	
Zwijn		12		24		36		48		60

In hoeverre en waarom is deze tabel nu van invloed op het aantal huwelijken?

Men gelooft dat de jaren van de Rat, het Konijn, de Haan en het Paard niet gunstig zijn om te trouwen. Daarmee vallen de jaarnummers 1, 13, 25, 37, 49 (voor de Rat), 4, 16, 28, 40, 52 (voor het Konijn), 10, 22, 34, 46, 58 (voor de Haan) tot slot de nummers 7, 19, 31, 43 en 55 (voor het Paard) dus feitelijk ook af - zelfs als het een gunstig jaar is.

Van deze jaren zouden overigens de jaren van het Paard en met name nummer 43 (het jaar van het Vuur-Paard) bijzonder ongunstig zijn.

Het jaar van de Aap (de nummers 9, 21, 33, 45 en 57) wordt daarentegen gezien als een gunstig jaar om te trouwen (maar daarop worden natuurlijk geen garanties afgegeven).

Als we deze wetenschap loslaten op de tabel hieronder dan blijkt gemiddeld maar één op de drie jaar echt gunstig om in het huwelijk te treden.

Een oude 'huwelijksmakelaar' die wij spraken vertelde ons echter: "Een huwelijk in een blind jaar is nog altijd vele malen beter dan trouwen in de zevende maanmaand (de maand van de Hongerige Geesten - als de dolende zielen uit de onderwereld over de aarde zwerven) want dan zou je zelfs met een geest of iemand die bezeten is door een geest kunnen trouwen.

Het belangrijkste is om op basis van de acht geboortekarakters nauwkeurig een goede dag en tijd uit te zoeken".

Tabel II

1^e kolom: ons jaar

2^e kolom: aanduiding soort jaar

3^e kolom: Chinees jaar volgens de cyclus van 60 (zie tabel hierboven)

1900 'dubbel'	37	1909 'dubbel'	46	1918 'blind'	55
1901 'staart'	38	1910 'blind'	47	1919 'dubbel'	56
1902 'blind'	39	1911 'dubbel'	48	1920 'staart'	57
1903 'dubbel'	40	1912 'staart'	49	1921 'blind'	58
1904 'blind'	41	1913 'blind'	50	1922 'dubbel'	59
1905 'kop'	42	1914 'dubbel'	51	1923 'blind'	60
1906 'dubbel'	43	1915 'blind'	52	1924 'kop'	01
1907 'blind'	44	1916 'kop'	53	1925 'dubbel'	02
1908 'kop'	45	1917 'dubbel'	54	1926 'blind'	03

1927 'kop'	04	1975 'blind'	52	2023 'dubbel'	40
1928 'dubbel'	05	1976 'dubbel'	53	2024 'blind'	41
1929 'blind'	06	1977 'staart'	54	2025 'dubbel'	42
1930 'dubbel'	07	1978 'blind'	55	2026 'staart'	43
1931 'staart'	08	1979 'dubbel'	56	2027 'blind'	44
1932 'blind'	09	1980 'staart'	57	2028 'dubbel'	45
1933 'dubbel'	10	1981 'blind'	58	2029 'blind'	46
1934 'blind'	11	1982 'dubbel'	59	2030 'kop'	47
1935 'kop'	12	1983 'blind'	60	2031 'dubbel'	48
1936 'dubbel'	13	1984 'dubbel'	01	2032 'blind'	49
1937 'blind'	14	1985 'staart'	02	2033 'dubbel'	50
1938 'dubbel'	15	1986 'blind'	03	2034 'staart'	51
1939 'staart'	16	1987 'dubbel'	04	2035 'blind'	52
1940 'blind'	17	1988 'staart'	05	2036 'dubbel'	53
1941 'dubbel'	18	1989 'blind'	06	2037 'staart'	54
1942 'staart'	19	1990 'dubbel'	07	2038 'blind'	55
1943 'blind'	20	1991 'blind'	08	2039 'dubbel'	56
1944 'dubbel'	21	1992 'kop'	09	2040 'blind'	57
1945 'blind'	22	1993 'dubbel'	10	2041 'kop'	58
1946 'kop'	23	1994 'blind'	11	2042 'dubbel'	59
1947 'dubbel'	24	1995 'dubbel'	12	2043 'blind'	60
1948 'blind'	25	1996 'staart'	13	2044 'dubbel'	01
1949 'dubbel'	26	1997 'blind'	14	2045 'staart'	02
1950 'staart'	27	1998 'dubbel'	15	2046 'blind'	03
1951 'blind'	28	1999 'staart'	16	2047 'dubbel'	04
1952 'dubbel'	29	2000 'blind'	17	2048 'blind'	05
1953 'blind'	30	2001 'dubbel'	18	2049 'kop'	06
1954 'kop'	31	2002 'blind'	19		
1955 'dubbel'	32	2003 'kop'	20		
1956 'blind'	33	2004 'dubbel'	21		
1957 'dubbel'	34	2005 'blind'	22		
1958 'staart'	35	2006 'dubbel'	23		
1959 'blind'	36	2007 'staart'	24		
1960 'dubbel'	37	2008 'blind'	25		
1961 'staart'	38	2009 'dubbel'	26		
1962 'blind'	39	2010 'blind'	27		
1963 'dubbel'	40	2011 'kop'	28		
1964 'blind'	41	2012 'dubbel'	29		
1965 'kop'	42	2013 'blind'	30		
1966 'dubbel'	43	2014 'dubbel'	31		
1967 'blind'	44	2015 'staart'	32		
1968 'dubbel'	45	2016 'blind'	33		
1969 'staart'	46	2017 'dubbel'	34		
1970 'blind'	47	2018 'staart'	35		
1971 'dubbel'	48	2019 'blind'	36		
1972 'staart'	49	2020 'dubbel'	37		
1973 'blind'	50	2021 'blind'	38		
1974 'dubbel'	51	2022 'kop'	39		

